

**POLSKA
RZECZPOSPOLITA
LUDOWA**

**URZĄD
PATENTOWY
PRL**

OPIS PATENTOWY

59655

Patent dodatkowy
do patentu _____

Kl. 12 k, 1/18

Zgłoszono: 04.X.1966 (P 116 731)

Pierwszeństwo: _____

MKP C 01 c 1/18

Opublikowano: 20.III.1970

UKD

Współtwórcy wynalazku: mgr inż. Zdzisław Łysoń, inż. Lech Wyrwa,
inż. Jan Wiśniewski

Właściciel patentu: Zakłady Azotowe im. F. Dzierżyńskiego, Tarnów
(Polska)

Sposób wytwarzania granulowanego, niezbrylającego się azotanu amonowego

1
Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania granulowanego niezbrylającego się azotanu amonowego stosowanego zwłaszcza jako nawóz azotowy.

W znanych metodach roztwór azotanu amonowego uzyskany w wyniku reakcji amoniaku z kwasem azotowym w urządzeniu neutralizacyjnym poddaje się odparowaniu, a otrzymany stop granulkuje się, najczęściej przez rozbryzg w wieżach granulacyjnych.

Saletra amonowa zgranulowana, po ochłodzeniu pakowana jest do worków.

Wiadomo, że saletra amonowa nawozowa ulega w czasie składowania zbryleniu. Powoduje to trudności w jej wysiewie i stwarza konieczność kłopotliwego i pracochłonnego rozkruszania.

Zbrylaniu nie zapobiega w sposób skuteczny stosowanie różnych dodatków przeciwbrylających, pokrywanie powierzchniowe granulek substancjami niehigroskopijnymi, ani nawet szczelne opakowanie produktu.

Zasadniczą przyczyną zbrylania jest bowiem działanie wody nie tylko wchłoniętej z zewnątrz na skutek higroskopijności saletry, lecz również wody zawartej w świeżym produkcie, powstałym ze zgranulowania niedostatecznie odparowanego stopu azotanu amonowego.

W stosowanych procesach wytwarzania saletry amonowej nawozowej odparowanie roztworu azotanu amonowego prowadzi się najczęściej w wy-

2
parkach próżniowych w temperaturze około 165°C i uzyskuje się stop azotanu amonowego o stężeniu 98—98,5% NH_4NO_3 . Jest to maksymalne stężenie uzyskiwane praktycznie w tych warunkach, podyktowane koniecznością utrzymania odpowiedniej zdolności przerobowej w założonym czasie, jakkolwiek z teoretycznej rozpuszczalności azotanu amonowego w wodzie (Technologia Związków Azotowych tom. II, tablica 69) wynika, że w temperaturze 165°C w 100 g roztworu azotanu amonowego powinno być 99,72 g NH_4NO_3 .

Ten niski stopień odparowania spowodowany jest małą powierzchnią odparowania i małą szybkością odbioru oparów z nad roztworu azotanu amonowego w wyparkach próżniowych.

Jak wiadomo podniesienie temperatury odparowania powyżej 165°C może grozić niebezpieczeństwem rozkładu azotanu amonowego.

Uzyskany z wyparek próżniowych stop azotanu amonowego o stężeniu 98—98,5% NH_4NO_3 poddaje się następnie granulacji. Otrzymane z niego granulki saletry amonowej, zapakowane nawet po ochłodzeniu do specjalnych worków wykonanych z materiałów nieprzepuszczających wilgoci, ulegają po pewnym czasie zbryleniu w wyniku przemian, jakie zachodzą w kryształach saletry amonowej wskutek zmian temperatury otoczenia. Stosuje się wprawdzie suszenie zgranulowanej saletry, ale operacja ta powodując zmiany w strukturze granulek pociąga za sobą ich osłabienie me-

chaniczne szczególnie pod względem wytrzymałości na ścieranie.

Wynalazek opiera się na stwierdzeniu, że saletra amonowa zgranulowana ze stopu o stężeniu powyżej 99,5% NH_4NO_3 i odpowiednio chroniona przed dostępem wilgoci z zewnątrz zbryleniu nie ulega.

Sposób według wynalazku polega na tym, że uzyskany w wyparkach próżniowych stop azotanu amonowego przedmuchuje się w osobnym urządzeniu wyparnym w temperaturze około 165°C podgrzanym amoniakiem gazowym i następnie granuluje. Użyty amoniak gazowy wprowadza się do urządzenia neutralizacyjnego.

W sposobie według wynalazku stop azotanu amonowego z wyparek próżniowych wprowadza się do ogrzewanego i izolowanego, wykonanego z materiału kwasoodpornego bezciśnieniowego urządzenia wyparnego. Równocześnie do tego urządzenia wprowadza się ogrzany amoniak gazowy, który przez bezpośrednie zetknięcie się ze stopem powoduje rozwinięcie powierzchni odparowania i intensywny odbiór oparów. Stop azotanu amonowego z urządzenia wyparnego kieruje się do granulacji, a amoniak gazowy wprowadza się rurociągiem do urządzenia neutralizacyjnego.

W urządzeniu wyparnym utrzymuje się temperaturę około 165°C.

Sposobem według wynalazku, dzięki zwiększeniu powierzchni odparowania i intensywnemu od-

prowadzaniu pary wodnej z uchodzącym amoniakiem gazowym, uzyskuje się stop azotanu amonowego o stężeniu około 99,8%.

Otrzymana z tego stopu saletra amonowa, odpowiednio chroniona przed dostępem wilgoci z zewnątrz cechuje się radykalnie zmniejszoną skłonnością do zbrylania.

Amoniak gazowy z oparami o temperaturze do 160°C odprowadzony do urządzenia neutralizacyjnego poprawia bilans cieplny tego urządzenia, co powoduje zwiększenie stężenia wytwarzanego roztworu azotanu amonowego.

Zastrzeżenia patentowe

1. Sposób wytwarzania granulowanego, niezbrzającego się azotanu amonowego stosowanego zwłaszcza jako nawóz azotowy, przez reakcję amoniaku z kwasem azotowym w urządzeniu neutralizacyjnym, odparowanie uzyskanego roztworu w wyparkach próżniowych i następne granulowanie, **znamienny tym**, że uzyskany w wyparkach próżniowych stop azotanu amonowego przed procesem granulacji przedmuchuje się w osobnym urządzeniu wyparnym w temperaturze około 165°C podgrzanym amoniakiem gazowym.
2. Sposób według zastrz. 1, **znamienny tym**, że gazowy amoniak użyty do przedmuchiwania stopu wprowadza się następnie do urządzenia neutralizacyjnego.